

Actieplan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden 2014 - 2015

Strafinrichting Wortel

1. Inleiding

Op 8 maart 2013 werd het decreet betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Daarmee wordt er een decretale basis gegeven aan het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden van 2000. De missie en de strategische doelstellingen van het strategisch plan werden integraal overgenomen. Het decreet beoogt het beschikbaar en toegankelijk maken van integrale en kwaliteitsvolle hulp- en dienstverlening op maat van gedetineerden en hun directe sociale omgeving. In functie hiervan wordt een meer geïntegreerde planning en uitvoering van de organisatie van de hulp- en dienstverlening vooropgesteld. Het decreet geeft een aantal richtlijnen om dit te kunnen realiseren. In iedere gevangenis wordt een beleidsteam opgericht, dat o.a. een tweejaarlijks actieplan opmaakt. De Vlaamse Regering zal bij de start van de nieuwe legislatuur (tweede helft 2014) een bovenlokaal strategisch plan opmaken waarin strategische doelstellingen betreffende de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden worden vastgelegd. Dit zal de basis vormen voor een eerste formeel actieplan 2016-2018. In afwachting hiervan werd vanuit de Vlaamse Stuurgroep gevraagd een eerste gezamenlijk lokaal actieplan 2014-2015 op te maken.

De hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in de strafinrichting van Wortel kent al een lange geschiedenis. In 2002 traden de vier gevangenissen van de Noorderkempen samen met de gevangenis van Antwerpen als pilootregio toe tot het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Met de verschillende partners werd zowel op lokaal als regionaal vlak een hele weg afgelegd. De strafinrichting van Wortel heeft ondertussen een uitgebreid en gevarieerd hulp- en dienstverleningsaanbod. Een bijzondere dank aan alle partners voor de inspanningen die ze de afgelopen jaren geleverd hebben en voor hun engagement dat ze met dit actieplan aangaan. We zien het decreet hulp- en dienstverlening aan gedetineerden als een opportuniteit om verdere stappen te zetten op beleidsmatig vlak.

Steven Van Campfort

Beleidscoördinator hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, strafinrichting Wortel

2. Omgevingsanalyse

2.1. Inleiding

Eind 2012/begin 2013 werd met het toenmalige Planningsteam Maatschappelijke Dienstverlening een SWOT- analyse gemaakt van de hulp- en dienstverlening in de strafinrichting van Wortel. Dit materiaal werd mede als basis gebruikt voor deze omgevingsanalyse.

2.2. Situering gevangenis

Historiek:

De huidige strafinrichting van Wortel was tot 1993 een landloperskolonie. Het ontstaan van de 'kolonie' dateert uit de periode van de Verenigde Nederlanden. In 1822 werd de "Maatschappij van Weldadigheid van de Zuidelijke Nederlanden" opgericht. In Wortel kwam er een zogenaamde Vrije Kolonie, in Merksplas een Onvrije Kolonie. Het succes van het "Hollands project" was van korte duur en werd na de Belgische onafhankelijkheid afgevoerd. In 1866 stemde het Belgisch parlement de "Wet op de Landloperij". Deze wet betekende de start van de Rijksweldadigheidskoloniën van Wortel en Merksplas. In 1881 werden in Wortel de nieuwe gebouwen voor de landlopers opgetrokken. Dit zijn de mooie witte gebouwen die er nog steeds staan en waar momenteel gevangenskeuken, ateliers, administratieve diensten, educatief centrum, bibliotheek en fitness zich bevinden. Tot 1 maart 1993 was de Rijksweldadigheidskolonie het verdeelcentrum voor alle krachtens de wet van 1891 op de landloperij geïnterneerde mannen. Na de afschaffing van deze wet kreeg de inrichting een nieuwe bestemming. Vanaf dan spreken we van een strafinrichting.

Sinds 1993 werden de gebouwen geleidelijk opgebouwd, beter beveiligd en gerenoveerd. Belangrijke infrastructurele aanpassingen inzake veiligheid werden uitgevoerd. Er werd een nieuw cellulair complex uitgebouwd. De gevangenis evolueerde naar een halfopen inrichting waar ook langgestraften worden gehuisvest.

Sinds februari 2010 is de PI te Tilburg een bijhuis van de strafinrichting van Wortel. Binnen het kader van een verdrag tussen Nederland en België wordt het ter beschikking gesteld voor Belgische strafuitvoering. De 650 gedetineerden behoren tot het administratieve beheer van Wortel. Wortel fungeert tevens als transit tussen de strafinrichtingen van herkomst voor inschrijvingen, uitgaansfaciliteiten, vrijstellingen, enz. In 2012 werd een nieuwe vleugel in gebruik genomen die plaats geeft aan 114 extra gedetineerden (merendeel duocellen). Zowel de capaciteitsuitbreiding als de samenwerking met Tilburg hebben bijgedragen aan de schaalvergroting van Wortel.

Ligging:

De strafinrichting van Wortel is een afgelegen inrichting. Ze is moeilijk bereikbaar voor zowel gedetineerden, familieleden als (potentiële) aanbodverstrekkers.

Regionale werking:

De concentratie van vier gevangenissen in de Noorderkempen heeft een aantal gevolgen voor de organisatie van de hulp- en dienstverlening in elke afzonderlijke gevangenis. De meeste

aanbodverstrekkers zijn regionaal georganiseerd en hun medewerkers zijn actief in de verschillende gevangenissen. Naast lokale afstemming is er ook in belangrijke mate overleg op regionaal niveau.

2.3. Infrastructuur hulp- en dienstverlening

Binnen de SWOT- analyse werd de infrastructuur voor hulp- en dienstverlening als een sterkte benoemd. Eén vleugel van het oude landlopersgedeelte werd bijna volledig ter beschikking gesteld van de hulp- en dienstverlening. Het merendeel van het groepsgerichte aanbod wordt hier georganiseerd. In 2010 werd de bibliotheek, computerlokaal, landschapsbureau voor medewerkers hulp- en dienstverlening, leslokaal, fitness, ruimte voor tafeltennis en spinning en schildersatelier in gebruik genomen. Verder bevindt zich hier een polyvalente ruimte, die zowel door Justitie als Vlaamse Gemeenschap (proclamatie onderwijs, kinderbezoek...) gebruikt wordt. In 2012 werd een nieuwe leskeuken in gebruik genomen, in 2013 een fietsatelier. Met het vernieuwde landlopersgedeelte beschikt Wortel over een uitgebreide infrastructuur in een mooie omgeving. De concentratie van het aanbod en de ligging (buiten het cellulair gedeelte) vragen om specifieke afspraken. Met de bouw van de nieuwe vleugel C werden naast celcapaciteit ook extra lokalen voor hulp- en dienstverlening gecreëerd: gesprekslokalen voor individueel aanbod en lokalen voor groepsaanbod.

2.4. Schaalvergroting

In het najaar van 2012 werd de nieuwe vleugel C in gebruik genomen. Hierdoor werd een extra capaciteit voor 114 gedetineerden gecreëerd (hoofdzakelijk duocellen). De capaciteitsuitbreiding van 187 naar 300 gedetineerden bracht tevens een personeelsuitbreiding met zich mee. Het is een uitdaging om deze grotere groep van bewakend personeel voldoende te informeren over en te betrekken op de hulp- en dienstverlening (draagvlak). Daarnaast werden/worden we uitgedaagd om met gelijke middelen een grotere groep van gedetineerden te bereiken, zowel wat het individuele als het groepsgerichte aanbod betreft. De capaciteitsuitbreiding is bovendien een regionaal verhaal. Ook in de gevangenis van Turnhout werd een uitbreiding van 120 gedetineerden gerealiseerd. Voor de partners, die vaak een aanbod hebben in de vier gevangenissen van de Noorderkempen, betekent dit een aanzienlijke uitbreiding.

2.5. Aanbod hulp- en dienstverlening

De strafinrichting van Wortel beschikt over een uitgebreid hulp- en dienstverleningsaanbod. Naast een individueel aanbod op cliëntniveau (trajectbegeleiding CAW De Kempen, begeleiding naar werk VDAB detentieconsulent, leertrajectbegeleiding,...) is er een uitgebreid groepsgericht aanbod op de verschillende domeinen. Binnen de SWOT- analyse werd het uitgebreid en gevarieerd aanbod als een sterkte benoemd. Onder andere volgende aspecten m.b.t. het aanbod werden als zwakte gezien: sommige gedetineerden/groepen worden niet bereikt, afstemming van het aanbod op de capaciteitsuitbreiding (vraag > aanbod), gebrek aan nazorg (link binnen – buiten), niveauvereisten voor aanbod, soms hoogdrempelig aanbod.

In 2013 zag het hulp- en dienstverleningsaanbod er als volgt uit:

- Welzijn:
  - Trajectbegeleiding
  - Affectieve relaties: (thematische) kinderbezoeken, activiteiten met partner
  - Herstelgericht aanbod: Slachtoffer In Beeld, Dader-slachtofferbemiddeling, herstelgerichte filmvertoningen,...
  - Asielhondenproject

- Gezondheid:
  - Groepsaanbod middelengebruik CGG Kempen
  - AA

- Onderwijs:
  - Beroepsgerichte opleidingen: schilder/decorateur, hulpkok, bakkersgast, fietsenatelier
  - ICT
  - Taalcursussen: Engels, Spaans
  - VCA, werk zoeken
  - G- coach
  - Leertrajectbegeleiding

- Tewerkstelling:
  - Begeleiding naar werk VDAB

- Sport:
  - Fitness
  - Start-to-run
  - Tafeltennis
  - Buitensport: volleybal, voetbal, start to run,...

- Cultuur:
  - Podiumkunsten
  - Sociaal-cultureel werk
  - Crea
  - Ontspanning
  - Bibliotheek

3. Doelstellingen

3.1. Inleiding

Het decreet hulp- en dienstverlening aan gedetineerden formuleert zes strategische doelstellingen van de hulp- en dienstverlening:

- de zelfontplooiing van de gedetineerden stimuleren;
- het sociale, relationele en psychische evenwicht van de gedetineerden herstellen;
- de negatieve gevolgen voor de gedetineerde en zijn directe sociale omgeving, veroorzaakt door en tijdens de detentie, beperken;
- de integratie en participatie in de samenleving na de detentieperiode bevorderen;
- een proces van herstel tussen dader, slachtoffer en samenleving stimuleren;
- de kans op herval beperken.

Om deze doelstellingen te bereiken, vervult de Vlaamse Regering volgende opdrachten of neemt ze initiatieven met het oog op de realisatie ervan (dit zijn de strategieën die in het strategisch plan van 2000 waren opgenomen):

- ze bouwt een kwaliteitsvol en integraal hulp- en dienstverleningsaanbod uit voor gedetineerden en hun directe sociale omgeving;
- ze maakt het aanbod bekend en motiveert gedetineerden om eraan te participeren;
- ze ontwikkelt en implementeert samenwerkingsmodellen en organisatievormen om tot een optimale inbedding en integratie van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest in de gevangnissen te komen met het oog op de grootst mogelijke efficiëntie en effectiviteit van een integraal aanbod hulp- en dienstverlening;
- ze creëert een draagvlak om hulp- en dienstverlening aan gedetineerden te organiseren bij de betrokken actoren, de belanghebbenden en de samenleving;
- ze implementeert, in samenwerking met de betrokken actoren, een personeels- en organisatieontwikkelingsbeleid ter ondersteuning van de hulp- en dienstverlenende actoren.

Het is aan het beleidsteam om op lokaal niveau strategische en operationele beleidsdomeinoverstijgende en – specifieke doestellingen te formuleren. We kozen ervoor om in het actieplan 2014-2015 enkel domeinoverstijgende doelstellingen te formuleren, maar die een vertaling kunnen krijgen naar de verschillende domeinen. Met het beleidsteam werden, met input van het materiaal van de SWOT- analyse, volgende thema's geselecteerd waarrond doelstellingen geformuleerd werden: draagvlak, aanbod en link binnen – buiten.

3.2. Draagvlak

Strategische doelstelling : Het draagvlak voor hulp- en dienstverlening bij personeel (Justitie en Vlaamse Gemeenschap) is versterkt.

Motivering: Het creëren en behouden van draagvlak voor hulp- en dienstverlening dient een voortdurend aandachtspunt te zijn. Binnen de SWOT- analyse werd het afgenomen draagvlak voor hulp- en dienstverlening bij bewakend personeel als een bedreiging/zwakte benoemd. Anderen benoemden draagvlak en voorstellen vanuit bewakend personeel als een sterkte. Wat betreft het afnemen van het draagvlak, speelt de schaalvergroting mogelijk een rol. De capaciteitsuitbreiding van 187 naar 300 gedetineerden bracht een personeelsuitbreiding met zich mee. Het hulp- en dienstverleningsaanbod, hoofdzakelijk het groepsgerichte aanbod, breidde de afgelopen jaren aanzienlijk uit. Naast de toegenomen vraag ten gevolge van de capaciteitsuitbreiding waren er nog andere factoren die een stimulerende rol speelden. De ingebruikname van het educatief centrum gaf de mogelijkheid om extra beroepsgerichte opleidingen in te richten (schilder/decorateur sinds 2011, bakkersgast sinds 2012, fietsenatelier sinds 2013), thematische kinderbezoeken te organiseren buiten de reguliere bezoekszaal,... Binnen het educatief centrum bevinden zich ook de fitness, de bibliotheek, het leslokaal en het computerlokaal. De werking van het educatief centrum bracht extra en langere bewegingen met zich mee.

Inzetten op het overtuigen van bewakend personeel van het belang van hulp- en dienstverlening lijkt ons niet de beste piste. We geven de voorkeur aan in communicatie en overleg gaan met bewakend personeel en hen effectief betrekken, in de hoop te komen tot een betere werking waardoor het draagvlak voor hulp- en dienstverlening mogelijk op indirecte wijze toeneemt.

Ook het beter informeren van medewerkers van de Vlaamse Gemeenschap en hen de mogelijkheid bieden om elkaar te informeren kan bijdragen tot een versterking van het draagvlak (bovendien ook van belang in functie van doelstelling 3.3. integraal aanbod).

In het najaar van 2013 vonden er wisselingen in het directieteam plaats, met verschuivingen in taken en overlegstructuur als gevolg. Mogelijk brengt dit ook veranderingen met zich mee in de manier hoe afstemming tussen directie en beleidscoördinator zal gebeuren.

Operationele doelstelling:

Communicatie met en betrokkenheid van Justitie en Vlaamse Gemeenschap is verbeterd in functie van een betere werking.

Acties:

- Twee keer per jaar met de betrokkenen van het coördinatieteam aansluiten op het kwartieroverstenoverleg in functie van toelichting over het hulp- en dienstverleningsaanbod en feedback vragen over de werking (bestaand overleg).
- Twee keer per jaar een overleg organiseren met relevante betrokkenen van het hulp- en dienstverleningsaanbod (PBa's toezicht opleiding, PA, VA, OO, OC, BC,...) over de werking van de hulp- en dienstverlening (nieuw overleg).
- Met justitie bekijken hoe nieuwe personeelsleden best geïnformeerd kunnen worden over het hulp- en dienstverleningsaanbod (communicatieplan) (februari 2014) en hier uitvoering aan geven (vanaf maart 2014).
- Binnen het coördinatieteam bekijken hoe medewerkers hulp- en dienstverlening best geïnformeerd kunnen worden over het aanbod (communicatieplan) (februari 2014) en hier

uitvoering aan geven (vanaf maart 2014). Indien nodig de introductieprocedure voor nieuwe medewerkers hulp- en dienstverlening hieraan aanpassen (april 2014).

- Met directie bekijken hoe afstemming op vlak van hulp- en dienstverlening best gebeurt en hoe signalen het best doorgegeven kunnen worden (februari 2014).
- Onderzoeken van de piste werking sleutelfiguren voor hulp- en dienstverlening bij bewakend personeel (Merksplas en Turnhout)

3.3. Aanbod

Strategische doelstelling: We komen tot een meer integraal en toereikend hulp- en dienstverleningsaanbod met specifieke aandacht voor achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen.

Motivering: De strafinrichting van Wortel beschikt over een uitgebreid hulp- en dienstverleningsaanbod. Naast een individueel aanbod op cliëntniveau (trajectbegeleiding CAW De Kempen, begeleiding naar werk VDAB detentieconsulent,...) is er een uitgebreid groepsgericht aanbod op de verschillende domeinen. De afgelopen jaren werden er heel wat inspanningen geleverd om met de bestaande middelen een antwoord te bieden op de toegenomen vraag (o.a. ten gevolge van de capaciteitsuitbreiding). We zijn er ons enerzijds van bewust dat er grenzen zijn aan groei en reorganisatie. Anderzijds lijkt het ons noodzakelijk om voortdurend te evalueren en bij te sturen vanuit efficiëntieoogpunt, in te gaan op opportuniteiten die ons de mogelijkheid geven een groter bereik te realiseren, maar evenzeer aan ons voorbij te laten gaan indien ze niet haalbaar zijn (toereikendheid). Er werden eerste stappen gezet tot het bereiken van doelgroepen die binnen het reguliere/bestaande aanbod niet of moeilijk aan bod kwamen. De opstart van een fietsatelier en het asielhondenproject zijn hier twee voorbeelden van. Met het fietsatelier in samenwerking met Vélo Leuven focussen we ons op gedetineerden die omwille van bepaalde factoren (taal, attitude) niet of moeilijk in het reguliere onderwijsaanbod terecht kunnen. Met het asielhondenproject richtten we ons op gedetineerden die omwille van sociale of mentale beperkingen niet of moeilijk in het reguliere hulp- en dienstverleningsaanbod terecht kunnen.

Operationele doelstellingen:

Integraal aanbod: We komen tot een meer integraal aanbod door overleg en samenwerking tussen de verschillende domeinen. Dit door bestaande overlegmomenten/samenwerkingsvormen aan te grijpen, nieuwe overlegmomenten/samenwerkingsvormen op te zetten.

Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen: Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen zijn in kaart gebracht, er werd onderzocht wat een relevant aanbod voor deze doelgroepen zou kunnen zijn, aanbod wordt gerealiseerd.

Toereikend aanbod: Het aanbod wordt voortdurend getoetst aan toereikendheid.

Acties:

- Integraal aanbod: Planning van de coördinatieteams voor een gans jaar (december 2013 & 2014), uitnodigen van vertegenwoordigers van de verschillende domeinen in functie van kruisbestuiving.

- Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen: Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen worden in kaart gebracht (juni 2014), er wordt onderzocht wat een relevant aanbod voor deze doelgroepen zou kunnen zijn (januari 2015), ontwikkeling en realisatie van een aangepast aanbod (juni 2015).
- Toereikend aanbod: Binnen het beleids- en coördinatieteam wordt het aanbod voortdurend geëvalueerd op toereikendheid en indien nodig en mogelijk bijgestuurd.

3.4. Link binnen - buiten

Strategische doelstelling 1: We realiseren een hulp- en dienstverleningsaanbod waarbij we meer expliciet de link met de buitenwereld maken.

Motivering: De strafinrichting van Wortel is een afgelegen inrichting. Ze is moeilijk bereikbaar voor zowel gedetineerden, familieleden als (potentiële) aanbodverstrekkers. Ook de link met de directe omgeving (Hoogstraten) is beperkt. In het verleden werden er reeds contacten gelegd met de Stad. Sommigen waren eerder verkennend van aard (cultuur, welzijn), andere resulteerden in een effectieve samenwerking (sport). In de toekomst willen we meer nadrukkelijk de link met de buitenwereld leggen (Stad, eventueel ruimer) bij de ontwikkeling van het hulp- en dienstverleningsaanbod.

Operationele doelstellingen:

We hebben zicht op de lokale organisaties die een aanbod zouden kunnen hebben in de gevangenis (gelinkt aan doelstelling 2) en we hebben de nodige stappen gezet om hen toe te leiden.

Acties:

- In kaart brengen van de lokale organisaties die een aanbod zouden kunnen hebben (september 2014).
- Toeleidende gesprekken (januari 2015).

Strategische doelstelling 2: We streven naar een betere continuïteit in de hulp- en dienstverlening voor, tijdens en na detentie.

Operationele doelstellingen: Zicht hebben op hoe de verschillende diensten/domeinen op dit moment de link maken tussen binnen en buiten en op basis van deze bevindingen en goede praktijken van andere gevangnissen één of meerdere experimenten/initiatieven opzetten.

Acties:

- Bevraging van de verschillende diensten/domeinen over link binnen – buiten (najaar 2014).
- Opzetten van één of meerdere experimenten (start voorjaar 2015).

4. Schematisch

4.1. Draagvlak

Strategische doelstelling: Het draagvlak voor hulp- en dienstverlening bij personeel (Justitie en Vlaamse Gemeenschap) is versterkt.		
Operationele doelstelling: Communicatie met en betrokkenheid van Justitie en Vlaamse Gemeenschap is verbeterd in functie van een betere werking.		
Actie 1: Twee keer per jaar met de betrokkenen van het coördinatieteam aansluiten op het kwartieroverstenoverleg in functie van toelichting over het hulp- en dienstverleningsaanbod en vraag naar feedback over de werking (bestaand overleg).		
	Trekker	BC – directie
	Betrokkenen	Coördinatieteam - Directie - PA – KO
	Timing	Voor- en najaar 2014 en 2015
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Aanwezigheid en verslaggeving overleg Evaluatie binnen coördinatieteam
Actie 2: Twee keer per jaar een overleg organiseren met relevante betrokkenen van het hulp- en dienstverleningsaanbod over de werking van de hulp- en dienstverlening (nieuw overleg).		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Coördinatieteam - PBA's toezicht opleiding - KO - PA,... (nog nader te bepalen)
	Timing	Voor- en najaar 2014 en 2015
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Overleg en verslaggeving overleg Evaluatieverslag coördinatieteam
Actie 3: Met Justitie bekijken hoe nieuwe personeelsleden best geïnformeerd kunnen worden over het hulp- en dienstverleningsaanbod (communicatieplan) en hier uitvoering aan geven.		
	Trekker	BC – directie
	Betrokkenen	Coördinatieteam – directie
	Timing	Communicatieplan februari 2014 & uitvoering vanaf maart 2014
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Overleg en verslaggeving overleg
Actie 4: Binnen het coördinatieteam bekijken hoe medewerkers hulp- en dienstverlening best geïnformeerd kunnen worden over het aanbod (communicatieplan) en hier uitvoering aan geven. Indien nodig de introductieprocedure voor nieuwe medewerkers hieraan aanpassen.		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Coördinatieteam
	Timing	Communicatieplan februari 2014 & uitvoering vanaf maart 2014
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Overleg en verslaggeving overleg
Actie 5: Met directie bekijken hoe afstemming op vlak van hulp- en dienstverlening best gebeurt en hoe signalen doorgegeven kunnen worden		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	BC , directie, beleids- en coördinatieteam
	Timing	Februari 2014
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Overleg en verslaggeving
Actie 6: Onderzoeken van de piste werking sleutelfiguren voor hulp- en dienstverlening bij bewakend personeel.		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam , directie, PA, KO

	Timing	Najaar 2014
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Overleg en verslaggeving

4.2. Aanbod

Strategische doelstelling: We komen tot een meer integraal en toereikend hulp- en dienstverleningsaanbod met specifieke aandacht voor achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen.		
Operationele doelstellingen: Integraal aanbod: We komen tot een meer integraal aanbod door overleg en samenwerking tussen de verschillende domeinen. Dit door bestaande overlegmomenten/samenwerkingsvormen aan te grijpen, nieuwe overlegmomenten/samenwerkingsvormen op te zetten. Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen: Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen zijn in kaart gebracht, er werd onderzocht wat een relevant aanbod voor deze doelgroepen zou kunnen zijn, aanbod wordt gerealiseerd. Toereikend aanbod: Het aanbod wordt voortdurend getoetst aan toereikendheid.		
Actie 1: Integraal aanbod: Planning van de coördinatieteams voor een gans jaar, uitnodigen van vertegenwoordigers van de verschillende domeinen in functie van kruisbestuiving.		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Coördinatieteam, vertegenwoordigers verschillende domeinen
	Timing	December 2013 en 2014 & doorlopend
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Planning en verslaggeving coördinatieteams
Actie 2: Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen: Achtergestelde/geïsoleerde doelgroepen worden in kaart gebracht, onderzoeken van relevant aanbod, ontwikkeling en realisatie aangepast aanbod.		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam, trajectbegeleiding
	Timing	In kaart brengen juni 2014, onderzoeken aanbod januari 2015, ontwikkeling en realisatie juni 2015.
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Situatieschets en realisatie aanbod
Actie 3: Binnen het beleids- en coördinatieteam wordt het aanbod voortdurend geëvalueerd op toereikendheid en indien nodig en mogelijk bijgestuurd.		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam
	Timing	Doorlopend
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Verslaggeving beleids- en coördinatieteam

4.3. Link binnen - buiten

Strategische doelstelling 1: We realiseren een hulp- en dienstverleningsaanbod waarbij we meer expliciet de link met de buitenwereld maken.		
Operationele doelstellingen: We hebben zicht op de lokale organisaties die een aanbod zouden kunnen hebben in de gevangenis (gelinkt aan doelstelling 2) en we hebben de nodige stappen gezet om hen toe te leiden.		
Actie 1: In kaart brengen van de lokale organisaties die een aanbod zouden kunnen hebben (september 2014).		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam
	Timing	September 2014
	Kosten	Personeelsinzet

	Indicator	Oplijsting
Actie 2: Toeledende gesprekken met organisaties waarvan het beleidsteam acht dat ze een zinvol aanbod kunnen hebben (vanaf januari 2015).		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam
	Timing	Vanaf januari 2015
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Gesprekken
Strategische doelstelling 2: We streven naar een betere continuïteit in de hulp- en dienstverlening voor, tijdens en na detentie.		
Operationele doelstellingen: Zicht hebben op hoe de verschillende diensten/domeinen op dit moment de link maken tussen binnen en buiten en op basis van deze bevindingen en goede praktijken van andere gevangenen één of meerdere experimenten/initiatieven opzetten.		
Actie 1: Bevraging van de verschillende diensten/domeinen over link binnen – buiten.		
	Trekker	BC
	Betrokkenen	Beleids- en coördinatieteam
	Timing	Najaar 2014
	Kosten	Personeelsinzet
	Indicator	Bevraging & verslaggeving
Actie 2: Opzetten van één of meerdere experimenten (voorjaar 2015).		
	Trekker	Afhankelijk van betrokken organisatie/domein
	Betrokkenen	
	Timing	
	Kosten	
	Indicator	